

ZA NADALJNJI RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA

● PRED VIII. KONGRESOM ZKS

Usmeritev in akcija komunistov v občini

Uresničujemo obet, ki smo ga zapisali v posebni predvolilni izdaji Naše skupnosti. Predkongresne priprave že mnogo mesecev sem razgibavajo komuniste in vse delovne ljudi. Vedno tvornejše se vključujejo v reševanje problematike znotraj sredin, kjer delajo in živijo, ne pozabljajo pa tudi širših horizontov dogajanj.

Zato naj nekoliko več spregovorimo o nedavni razširjeni seji komiteja OK ZKS Ljubljana Moste-Polje, ki se je je udeležil tudi predsednik CK ZKS France Popit s sodelavci. Razpravljali so poglobljeno ocenjevali družbenopolitične in družbenoekonomske razmere v občini z vidika uresničevanja najpomembnejših nalog občinske organizacije ZK in drugih organiziranih socialističnih sil. Njihove prispevke objavljamo neavtorizirane v povzetkih.

Uvodne besede je spregovoril sekretar komiteja OK ZKS Ljubljana Moste-Polje Dino Kodarin.

VOLILNE KONFERENCE — ODRAZ DRUŽBENOPOLITIČNEGA DELOVANJA

Kadrovske priprave na volilne konference smo začeli junija, ko je bil sprožen postopek evidenti-

ranja možnih kandidatov za vse organe ZK, organizacijske in vsebinske pa v septembru in oktobru. Na vsebinski potek volilnih konferenc je odločilno vplivalo spoznanje, da potekajo v času, ko ugled ZK in notranjepolitična stabilnost nenehno raste. Uresničevanje zakona o združenem delu je bilo v polnem razmahu, vrstili so se referendum in druge oblike osebnega izjavljanja, na katerih so delavci in občani odločali o temeljnih vprašanjih svoje samoupravne organiziranosti ter združevanju dela in sredstev na dohodkovnih osnovah. Priprave na volitve delegacij v skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti ob hkratni analizi delovanja delegatskega sistema so bile bogat prispevek k vsebinskemu poteku volilnih konferenc. Razgibano družbenopolitično življenje v tem predkongresnem obdobju je zahtevalo in še zahteva od komunistov, da se dejavno vključimo v vse družbenopolitične procese in tako uresničujemo svojo idejnopolično vlogo.

Nadaljevanje na 6. strani

Pred 36-letnico bitke na Jančah

OK SZDL in ZZB NOV naše občine pripravljata v dnevi od 1. do 3. junija organiziran množičen pohod Ljubljančanov na Janče. Proslava postaja vedno bolj vse-ljubljanska z njeno širšo okolico vred, postaja tradicionalna prireditev v sklopu negovanja spominov in izkušenj NOV med mlado generacijo, aktivisti in vojniki ljudskega odpora kot spomin na težka leta, ko so se naši borci, dokaj slabo oboroženi, ter neomajno postavili v bran domovine proti modernemu oboroženju in organizirani okupatorski vojski, ustvarjajoč novo vojaško partizansko večino vojskovanja, kar nam je še danes eden od temeljev za organizacijo in izvajanje ljudske obrambe. Celotno organizacijo

proslave pripravlja poseben odbor pod vodstvom Franca Sotlarja-Pavijana.

NA VRSTI SO SKUPŠČINE

Po izvolitvi predsednikov delegacij in predsednikov konferenc delegacij, ter njihovih namestnikov za občinsko in skupščinske občinske SIS, kar je potekalo pred drugo občinsko kandidacijsko konferenco, je sedaj na vrsti konstituiranje skupščin. Po napornih volilnih opravilih je bilo tudi konstituiranje delegacij v delovnih in krajevnih skupnostih skrbno in uspešno izvedeno. Prav tako tudi druge seje temeljnih kandidacijskih konferenc, na katerih so se sodelovali novizvoljeni delegati in dali svoj glas kandidatom za vodilne in vodstvene funkcije v občinski skupščini, skupščinah občinskih SIS za vodilne in vodstvene funkcije mestne in republiške skupščine ter za delegate zveznega zbora skupščine SFRJ. Te dni, natančno 22. marca, poteka druga občinska kandidacijska konferenca. Na njej bodo delegati temeljnih kandidacijskih konferenc iz delovnih in krajevnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij dokončno oblikovali predloge za vodilne in vodstvene funkcije v občinski skupščini in skupščinah SIS. Razpravljali pa bodo tudi o delegatih za zvezni zbor skupščin SFRJ z območja občine, o možnih kandidatih za zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ, o predlogu kandidatov za DPZ skupščine SRS in druge vodilne in vodstvene funkcije v skupščini SRS. Delegati, ki jih bodo izvolili za mestno in republiško kandidacijsko konferenco, bodo na drugih sejah usklajevali stališča iz občinskih kandidacijskih konferenc ter določali kandidate za vodilne in vodstvene funkcije v mestu in republiki. Po občinski kandidacijski konferenci bodo na vrsti skupščinske zborove. Te se bodo konstituirale na prvih sejah okrog 12. aprila.

S. G.

15. MAREC 1978

XIX. LETNIK

3. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO

● VOLILI SMO

Bolje, kot pred štirimi leti

V združenem delu je volilo 89,75 % volivcev, v krajevnih skupnostih pa 92,76 % — Najboljša udeležba v Ljubljani

Z volitvami delegatov za skupščine DPS in SIS smo sklenili več kot leto dni trajajočo družbenopolitično akcijo, ki so jo ob neposrednem sodelovanju ZK vodile v združenem delu OO sindikata, v krajevnih skupnostih pa KK SZDL. Po dokaj zahtevni volilni zakonodaji in volilnih dokumentih smo v tem obdobju opravili številne naloge. Že v prvi polovici preteklega leta smo v vseh samoupravnih organizacijah in skupnostih ocenili delovanje delegatskega sistema, ustanovili koordinacijske odbore za volitve, izdelali kriterije in merila za evidentiranje in kandidiranje. Na podlagi ocen smo se tudi odločili za posebne, združene oziroma splošne delegacije za skupščine SIS.

S tem so bili postavljeni temelji za začetek evidentiranja, ki je zajelo vse samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične, družbene delegacije in društva. V tej fazi je bilo evidentiranih 8898 možnih kandidatov za delegate skupščin DPS in SIS.

Struktura evidentiranih je bila odraz dobro začrtane aktivnosti vseh nosilcev predvolilnih opravil.

Po končanem evidentiranju smo začeli izbirati možne kandidate za delegate. To nalogo smo opravili na prvih sejah temeljnih in občinskih kandidacijskih konferenc. Na teh konferencah smo določili kandidate za delegate in evidentirali možne kandidate za nosilce vodilnih funkcij v delegacijah, skupščini občine in SIS.

(Nadalj. na 2. strani)

OB KONCU MANDATA DELEGATSKE SKUPŠČINE

Skupščina občine Ljubljana Moste-Polje sedanjega mandatnega sestava je na svoji zadnji seji sredi marca obravnavala poročilo o delu skupščine občine, njenih organov in delovnih teles v mandatnem obdobju 1974-1978. V njem je podano delovanje skupščinskega sistema, skupščine občine, njenih zborov, izvršnega sveta in delovnih teles. Ocenjeno je delovanje delegatskega sistema in predlagani so zaključki kot napotilo za delo delegatske skupščine bodočega mandata.

(Nadalj. na 2. strani)

● POGOVOR Z MANDATARJEM ZA SESTAVO IZVRŠNEGA SVETA SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE JOŽETOM KAVČIČEM

Uresničevanje in poglobljanje sistema

V posebni predvolilni izdaji Nsk smo brali, da ste kandidat za predsednika izvršnega sveta naše občinske skupščine v novem mandatu. Poverjeno vam je pooblastilo za predlog sestave bodočega izvršnega sveta. Čestitamo vam k tej zaupnici in dovolite, da vas poprosimo za kratko izjavo.

Pred katerimi nalogami ste bili, ko je bil opravljen kandidacijski postopek?

— Sredi iztekajočega se mandata sem bil izvoljen za predsednika izvršnega sveta naše skupščine. To je svojstvena prednost, še posebno, ker je moč na osnovi dosedanjih izkušenj, novega statuta naše občine ter osnutka zakona o državni upravi točneje opredeliti vlogo in področja dela izvršnega sveta skupščine.

Glede na odgovornost izvršnega sveta za stanje na vseh področjih družbenega dela v občini — kot je to poudarjeno v ustavi — želim predvsem delovno opredeliti:

— odgovornost izvršnega sveta občinski skupščini, — povezovanje in sodelovanje s skupščinami SIS, posebno s tistimi, ki so del skupščinskega sistema,

— odnose med izvršnim svetom in samoupravnimi organi, — sodelovanje izvršnega sveta z družbenopolitičnimi organizacijami.

Vsebinska dela na teh področjih pa izhaja predvsem iz družbenega načrta občine in iz vsako-

letnih smernic. Izvršni svet je odgovoren za njihovo uresničevanje. Seveda pa te svoje vloge ne more opravljati brez vsestranske uskladitve stališč v Ljubljani.

Gre torej za celovit sistem na podlagi delovnih programov. Ste znotraj tega že videli tudi posamezne člane izvršnega sveta?

— V osnutku zakona o državni upravi je določeno, da so funkcionarji, ki vodijo upravne organe, praviloma člani izvršnega sveta. Sodim, da to določilo razumemo tako, da se predstoji-

niki upravnih organov imenujejo izmed članov izvršnega sveta. Skupščina še ni sklepala o številu podpredsednikov in članov izvršnega sveta. Po novem statutu to ugotovi s sklepom o izvolitvi izvršnega sveta. Seveda pa se redno dogovarjamo tako s predsedstvom skupščine kot z družbenopolitičnimi organizacijami.

A znova poudarjam: gre za področja delovanja in zato naj še ne imenujem nikogar. Spomnil pa bi na 218. člen našega statuta, po katerem ne morejo biti člani izvršnega sveta predsednik ali član organov upravljanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, predsednik ali član izvršnih organov upravljanja v teh organizacijah in skupnostih, individualni poslovodni organ organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti, predsednik ali član kolegijskega poslovodnega organa takšne organizacije in skupnosti kot tudi ne oseba, katere funkcije v organizacijah združenega dela ali drugi samoupravni organizaciji in skupnosti je nezdružljiva, kot to določa zakon.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Rdeč nagelj za prve volitve — Senožeti

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM, DRUŽBENOPOLITIČNIM ORGANIZACIJAM, DRUŽBENIM ORGANIZACIJAM IN DRUŠTVOM V ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA IN KRAJEVNIH SKUPNOSTIH, AKTIVISTOM SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA IN SINDIKATOV, VOLILNIM KOMISIJAM IN ODBOROM IN VSEM DRUGIM, KI SO PRIZADEVNO IN USTVARJALNO PRISPEVALI K VIŠOKEMU USPEHU NA VOLITVAH 9. IN 12. MARCA SE NAJLEPŠE ZAHVALJUJE

OBČINSKA KONFERENCA SZDL LJUBLJANA MOSTE-POLJE

USMERITEV IN AKCIJA

(NADALJEVANJE S 1. STRANI)

Ko analiziramo potek volilnih konferenc, prihajamo do novih spoznanj o mestu in vlogi OO ZK v okoljih, kjer delujejo. Osebnosti stiki s sekretarji in sekretariati ob pripravah na volilne konference so veliko pripomogli k temu. Organizacije so se prepirale, da smo v stanju sodelovati, pomagati in da niso same pri reševanju svojih nalog. Sodelovanje pri pripravah volilnih konferenc je veliko prispevalo k tesnejši povezanosti občinskega komiteja, konference in njenih komisij z OOKZ in članstvom. Večino volilnih konferenc so člani komiteja, komisij pa tudi občinske konference obiskali in se aktivno vključili v njihovo delo.

Ugotovitve kadrovskega premika so naslednje:

— glede sestava občinske konference smo dosegli dogovorjeno strukturo tako glede mladosti kot žena in neposrednih proizvajalcev;

— 50% sekretarjev OOKZ je novih, mlajših. Med njimi je več delavcev in neposrednih proizvajalcev ter žena kot do sedaj, večina pa je že politično preizkušena, uspešna;

— v sekretariatih je več žena, neposrednih proizvajalcev in delavcev; — v vodstvih OO ZK so mladi delavci, ki so bili sprejeti v ZK v letih po pismu izvršnega biroja in maršala Tita;

— sleherni diplomant srednje politične šole je bil na nek način vključen v aktivno delo ZK.

V komiteju je od 15 ostalo šest dosedanjih članov. V njegovem sestavu so trije neposredni proizvajalci, tri tovarnišice, tovarni in predsedstva OK SZDL, tovarni, ki dela v teritorialni obrambi, dva tovarni iz vrst udeležencev NOB, tovarni iz sestava občinske skupščine, tovarnišica iz vrst prosvetnih delavcev, tovarni, ki so aktivni komunisti v SAPU, Intervropi, ŽG, Saturnusu, Gradisu, Kolinski, Indosu itd. Gledali smo, da zagotovimo tudi kvalitetne zahteve glede na aktivno delo in naloge.

Večina je mlajša med 25 in 35 leti. V sestavu sta tudi dva ekonomista, dva pravnik, gradbeni inženir, inženir organizacije dela, trije diplomanti SPS, predmetna učiteljica (sedaj je v šoli v Kumrovcu), trije kvalificirani delavci in trije delavci skupnih služb.

Na 1. volilni seji OK ZK kot tudi na zadnji seji konference prejšnjega mandata smo med drugim temeljito pretresli tudi idejno in akcijsko usposobljenost občinske organizacije ZK. Pri tem smo izhajali iz spoznanja, da je merilo uspešnosti in učinkovitosti politike ZK njena dejanska prisotnost v samoupravnih družbenih procesih. V preteklem obdobju je ZK v naši občini stalno krepila svojo družbenopolitično vlogo in širila svojo aktivnost na vsa področja družbenega življenja. Ta krepitev se je odražala v nenehni kadrovske in organizacijski rasti ter v idejni usposobljenosti pretežnega dela članstva za aktivno poseganje v družbeno dogajanje. S tem smo ustvarjali potrebne pogoje za aktivnejše in vplivnejše delovanje komunistov v združenem delu, krajevni skupnosti in delegacijah. Tako smo se vključili v razvijanje takšne ZK, ki je sposobna mobilizirati celotno članstvo za konkretne akcije na čelu delavskega razreda.

Organizacijska rast za idejno in akcijsko enotnost

Z ustanavljanjem novih osnovnih organizacij ZK v TOZD in KS smo ustvarjali možnosti za aktivnejše vključevanje komunistov v reševanje konkretnih vprašanj in za njihov učinkovitejši idejnopolični vpliv pri reševanju problemov delavcev in delovnih ljudi. V osnovnih organizacijah so se povečale aktivnost in idejnopolične akcije. Akcijska mobilnost osnovnih organizacij se je, oziroma se odraža v stalnem obravnavanju odprtih družbenopolitičnih vprašanj, sprejemanju v ZK, idejnopoličnem usposabljanju predvsem pa širitvi politične frontne akcije vseh družbenopolitičnih subjektov.

Krepitve idejnopolične in akcijske vloge ZK je najtesneje povezana s povečanjem števila osnovnih organizacij in članstva ZKS.

Splošna gibanja pri sprejemanju v ZK so spodbudna. Problem pa predstavlja ponovni sprejem. Tu gre za starejše revolucionarje in udeležence NOB, ki jim je v obdobju liberalizma prenehalo članstvo v ZK v različnih okoliščinah, za katere največkrat niso bili sami odgovorni, pa obstajajo pogoji ali izražajo sami željo po vrnitvi v organizacijo ZK. Pri tem smo imeli nekaj uspehov, vendar bo treba akcijo nadaljevati in k njej pritegniti organizacijo ZZB NOV in ZRVS.

S povečanjem števila članstva se še ni okrepila vodilna revolucionarna idejnopolična vloga ZK v vseh okolišjih. Zaskrbljujoče je delež individualnih kmetijskih proizvajalcev in zasebnih obrtnikov.

Združeno delo na novih osnovah

V prvi fazi uresničevanja ustave smo usmerjali našo aktivnost v konstituiranje vseh samoupravnih družbenih subjektov v občini v skladu s predpisi, sprejetimi na podlagi že pred ustavo uveljavljenih amandmajev. To velja za obdobje od decembra 1973 do sredine leta 1975. Delovanje ZK pri ustavni preobrazbi združenega dela je bilo dobro ocenjeno.

Preobrazba združenega dela v skladu z ustavo pa je privedla v nekaterih sredinah do zaostritve odnosov. Vir teh zaostritev je bil največkrat povezan z nerazumevanjem bistva družbenoekonomskega položaja delavca, opredeljenega v ustavi, s problemi v zvezi z razdelitvijo sredstev med novoustanovljenimi TOZD in na tej osnovi porajajočih se dohodkovnih odnosih kot prevladujočim odnosom med TOZD in drugimi družbenimi in samoupravnimi subjekti. Predvsem so se zaostrila ta vprašanja na relaciji TOZD — skupne službe.

V nekaterih primerih pa so se TOZD začele obnašati podjetniško. Odražalo se je to v zmotnem pojmovanju narave družbenih sredstev za proizvodnjo in s temi sredstvi ter z združenim delom pridobljenega dohodka. Bili smo priče obdobju, ko se je začela širiti ideja o skupnem lastniškem odnosu z odločno idejnopolično akcijo, ki smo jo nadaljevali z obravnavo osnutka zakona o združenem delu in jo vodimo še sedaj, ko je v središču naše pozornosti uresničevanja tega zakona.

Če velja za prvo fazo uresničevanja ustave osredotočenje naše aktivnosti na konstitutivno problematiko, potem lahko govorimo o drugi fazi, ki zajema obdobje od začetka javne razprave o osnutku zakona o združenem delu do danes kot o obdobju dejanskega spreminjanja osnov in odnosov v združenem delu. Začeli smo široko družbeno aktivizacijo in ustvarili ugodno politično ozračje za konkretno družbeno preobrazbo združenega dela. Seveda ne moremo šegovoriti o pomembnejših rezultatih. Bili bi, blago rečeno neskromni, če bi priznali, da poteka stvarno spreminjanje odnosov v združenem delu nekoliko počasneje, kot smo predvideli ali kot bi želeli.

Organizacijske in politične priprave na izvajanje zakona o združenem delu so stekle v dogovorjenih rokih in obsegu.

V občini smo zabeležili procese organizacijske preobrazbe združenega dela, ki so v enovitih delovnih organizacijah ustanavljali temeljne organizacije (Papirnica Vevče, Perutnina Zalog), obstoječe TOZD so se delile v več novih (Žito, Kolinska) ter reorganiziranje dosedanjih poslovnih enot v TOZD (Volan — TOZD Servis, Slovenija Sadje).

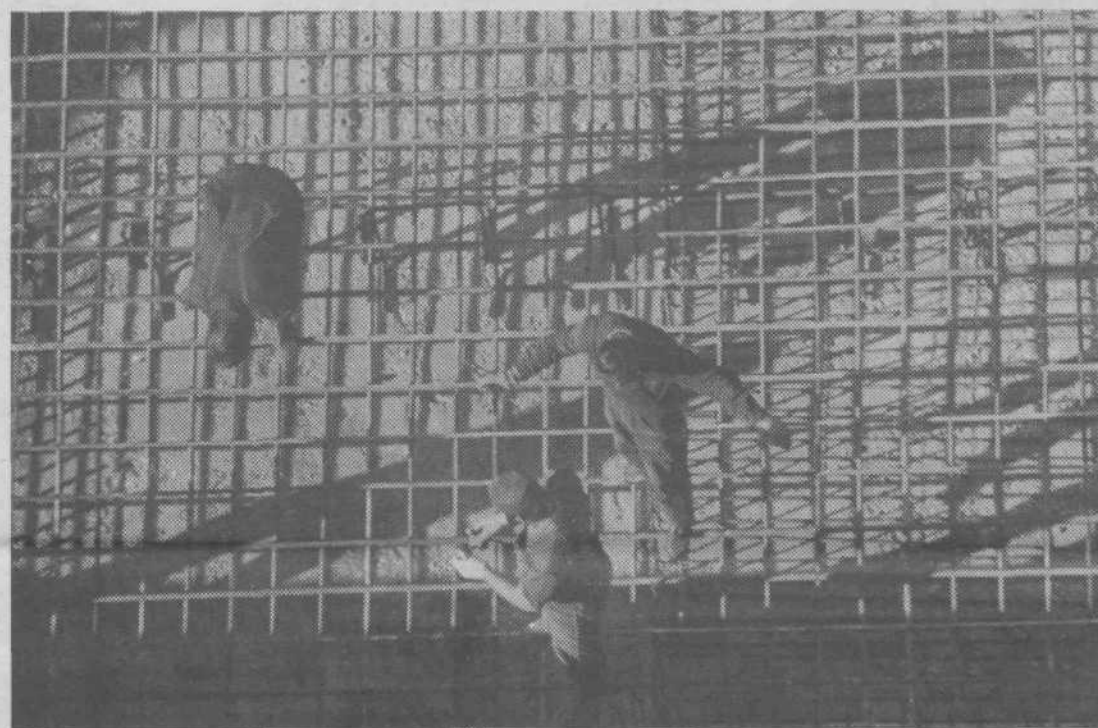
TOZD — Hladilnica Zalog), oblikovanje sestavljenih organizacij združenega dela na novih osnovah (Emona, SAP-Viator, Mercator) ter povezovanje v poslovne skupnosti. Še posebej velja omeniti pomembnost združevanja dela in sredstev med delavci TOZD SAP-Viator, ki pomeni v tem pogledu velik politični uspeh delavcev teh TOZD.

Ugotavljamo, da pri uresničevanju zakona o združenem delu zaostajamo glede oblikovanja dohodkovnih odnosov in izpeljave svobodne menjave dela, da pa dosegamo zadovoljive rezultate pri samoupravnih organiziranosti združenega dela. V zavest delavcev prodira spoznanje, da delajo in gospodarijo z družbenimi sredstvi kot rezultatom podružbljenega minulega dela. To pomeni trdno jamstvo za uresničitev preobrazbe združenega dela na novih dohodkovnih osnovah in po samoupravni demokratični poti.

OK ZK bo še obravnavala uresničevanje zakona o združenem delu. Preverjala bo, kako izvajamo programe o uresničevanju tega dokumenta, kako izpolnjujemo zakonske roke o ureditvi problematike v zvezi s pridobivanjem prihodka in delitvijo dohodka ter osebnih dohodkov na novih osnovah, dogovarjali pa se bomo tudi o nadaljnjih nalogah.

Kljub primerom pretirane naglice pri pripravi osnutkov in predlogov ter pri organizaciji razprav in sprejemanju samoupravnih aktov, kot jih rokavno zahtevajo določila zakona o združenem delu, ocenjujemo, da so družbenopolitične organizacije in samoupravni organi izvajali program uresničevanja zakona celovito in odgovorno. Ob izteku zakonskih rokov zato za sedaj ni posebnih formalnih težav in s tem v zvezi ni bilo potrebno izvajati zakonskih sankcij. Seveda pa to ne pomeni, da je kvaliteta vseh sprejetih samoupravnih aktov zadovoljiva.

Preobrazbe družbenoekonomskih odnosov v skladu z zakonom o združenem delu nismo nikoli obravnavali ločeno od prizadevanj za stabilizacijo gospodarstva. (O tem glej 1. letošnje št. Nsk: V ospredju interesi delavskega razreda).

Socialna in komunalna problematika — predmestnih Most ni več

Nadpovprečna rast števila prebivalstva naše občine je odprla mnoge probleme, ki jih ob programiranju stanovanjske gradnje nismo predvideli. Nekdanji predmestni značaj Most se spreminja mnogo hitreje kot zavest nekaterih struktur v Ljubljani, ki pomembno vplivajo na razvoj mesta.

Naša občina ima v ljubljanski kotlini najbolj neugoden geografski položaj. Predstavlja mrtev žep, ki se ga, razen železnice, izogibajo vse druge prometne zveze, predvsem ceste. Tako v občini vedno bolj postajamo »odlagališče« težkih, množičnih tovorov, nevarnim za trgovino, servise in številne drobne dejavnosti, ki jih vsakodnevno potrebujemo.

Del občine naše občine je bil pred vojno tipično predmestje, in to v slabem pomenu besede, del pa vaškega značaja z majhnimi kmeti, ki so se razlojevali in vedno bolj postajali proletarij. V celem obdobju stare Jugoslavije, razen šote v Polju in Zelenu jami (V. Pregarc) ni bilo zgrajeno niti eno javno poslopje ali pomembnejši objekt. To pa so res bili tudi pomembni viri velike revolucionarne razgibanosti in upora proti takratnemu sistemu in malomeščanski miselnosti, ki sta revne vedno bolj tlačila v revščino in nerazvitost, bogate pa delala bogatejše.

V prvih obdobjih povojne pospešene stanovanjske gradnje so tu gradili predvsem manjša stanovanja, v katero so se naseljevali delavske družine. Po drugi strani pa je bilo znano, da so se v občino le neradi naseljevali ljudje iz drugih predelov Ljubljane. Moste so bile še vedno na slabem glasu kot predmestje in umazan industrijski kraj, zato bi to lahko škodovalo »ugledu uglednih meščanov«, če bi se preselili na to obrobje mesta. To pa je medtem postajalo mesto, vsaj po številu prebivalstva.

Te razmere so se sicer začele

izboljševati, vendar nas je hitra stanovanjska gradnja v zadnjem obdobju zopet pritisnila nazaj. Zopet so zgrajena pretežno manjša stanovanja in tudi pri gradnji novih stanovanj smo priče pojavu, da gradimo

daleč največ manjših stanovanj v Ljubljani.

Značilnost so tudi samski domovi, saj smo imeli ob koncu prejšnjega leta skoraj 6.000 samskih postelj (vsa druga Ljubljana jih ima nekaj čez 7.000). Posebno značilno je število samskih postelj za KS Nove Jarše, saj predstavljajo samci 17% vsega prebivalstva.

Iz vseh teh dejstev sledi, da je struktura prebivalcev naše občine

segajo prometne naprave (železnica). Zavedamo se tudi njihovega pomena, zato jih podpiramo in samoupravno pristajamo na vrsto ustreznih pogojev. Politično zrelo sprejemamo tudi obremenitve ali zbiranje sredstev za vse nujne, vse mestne, torej tudi naše potrebe, čeprav se sredstva prelivajo na druga območja, kot napr. za ceste. Še več, prvi smo začeli reševati cestni problem Ljubljane. Z zgraditvijo oz. dokončanjem Kajuhove ceste in obeh mostov smo začeli ustvarjati notranjo ljubljansko obvoznico.

Komunisti se s stanjem, kakršnega ugotavljamo, ne moremo sprijazniti. Treba bo vložiti veliko naporov, da odpravimo predvsem naše slabosti, ki po svoje prispevajo k takšnemu stanju, in analizirati nekatera objektivna dejstva, ki to pogojujejo. Spričo razvoja in stanja ne bomo mogli več pristati, da smo pač v nekaterih pogledih peta oziroma zadnja občina v Ljubljani, ki občasno kot proletarska občina, kot občina, ki njen močan in osveščen delavski razred v kritičnih trenutkih brani in predstavlja politično oporo naprednim silam naše družbe v boju zoper tehnokratizem, birokratizem, liberalizem, malomeščanstvo in druge po-

Menimo, da smo vse preveč angažirani z izdelavo najrazličnejših dokumentov in načrtov in da nam ob poplavi papirja primanjkuje dragocenega časa za neposredno delo z ljudmi in njihovo usposabljanje za delovanje v različnih situacijah, ki jih vseh naprej ni možno predvideti.

Predsednik CK ZKS France Popit je spregovoril o vseh pomembnejših področjih delovanja komunistov.

Stanovanja — stanovanjske skupnosti

Glede stanovanjske politike bi bilo dobro, da bi zbrali vso problematiko — s tem da se v prvi fazi ne bi ozirali na obstoječe predpise, ampak pogledali, kako rešiti to problematiko na način, da bo prikazan interes tistega, ki bo stanoval ali še stanuje v nekem stanovanju. Gre za stanovanjsko gospodarjenje, kar je bistveno vprašanje. Stanovanja po takem konceptu, kot so šepanjska, bomo gradili še naprej. Izdelati pa velja program, iz katerega bo razvidno, kako bo taka skupnost organizirana v KS. Ko imamo koncept, se prijavijo interesi — bodisi posamezniki ali delovne organizacije za svoje delavce. Ti bi sestavili interesno skupnost, ki naj bi gradila tako stanovanjsko naselje: razpisala načrte in oddala gradnjo najboljšemu ponudniku — gradbenemu podjetju itd. Tako bi bil prisoten večji interes porabnikov bodočih stanovanj; po drugi strani pa bi preprečili pretirano zahtevno vlogo projektantov in urbanistov ter čestokrat monopolni položaj nekaterih gradbenih podjetij. Pri nas namreč še vedno prevladuje stanje, da arhitekt participira od vrednosti projekta. Stremeti pa je treba, da bo arhitekt plačan od kvalitete projekta, njegove funkcionalnosti, cene idr.

Gradbena podjetja in cene

Pri izvršnem svetu je institucija, ki odobrava cene gradbenih storitev. V bistvu gre samo za cene zidanja, ne pa za to, da bi začeli v gradbeništvu tudi racionalneje gospodariti. Tu obstajajo še velike rezerve in v njih tudi možnosti za pocenitev gradenj. Teh stvari pa ni mogoče urediti, dokler se bodo preprosto dajale privolitve in pritrditve na cene. Res je, da gradbeniki lahko rečejo, naj so potem zadržane cene gradbenega materiala, toda neke je treba pričeti, kajti če bomo še naprej ubirali dosedanje pot, potem v gradbeništvu ne bo nikakršnega interesa po dvigu produktivnosti. Slišati je očitek, da v drugih državah lahko dosežejo večjo produktivnost v gradbeništvu, kjer da se, recimo, le telefonira, pa se dobi cement in druge materiale, medtem ko se pri nas tega ne dobi, oziroma je potrebno čakanje. Najbrž teh stvari ne bo moč bistveno hitreje reševati, če na sedanje stanje ne bo storjen določen pritisk.

In kaj je z izdajanjem raznih dovoljenj in odobrenj (lokacijskih, uporabnih)? Na tem področju bi morali v občini povedati, kako stvari urediti, da bodo čim »hitreje stekle, ne pa da se komplicirajo, kajti prav to področje je izgovor tistim, ki gradijo na črno, češ da ne dobijo pravočasno lokacij in podobno. Ne glede na predpise moramo predlagati najracionalnejše rešitve, ki bi vodile do čim hitrejših in čim cenejših gradenj stanovanj. Prav bi bilo, da bi se kot komunisti zavedali tega, oziroma ker to ni samo problem vaše občine — da bi mestni komite sklical problemsko konferenco o teh vprašanjih. Na tem področju bi bilo treba sprejeti nekatere ukrepe tudi s strani mestne skupščine.

Že pri prvem samoprispevku smo bili proti temu, da bi sredstva koncentrirali v eni blaginji in iz nje financirali projekte. Normalneje bi bilo npr., ko iz teh sredstev gradimo vrtec, da bi zainteresirani, ki bodo dali svoje otroke v ta vrtec, formalni interesno skupnost ali gradbeni odbor, ki bi vodil gradnjo vrta. Pred tem pa bi bilo treba določiti višino sredstev za gradnjo, in sicer ne sredstev v celoti, ampak naj bi razliko do potrebnih sredstev prispevali samoiniciativno ljudje sami (prostovoljno delo, zbiranje sredstev iz drugih virov itd.)

Urbanizem se res dostikrat ponša, kot da je sam sebi namen, ne pa da je v funkciji delavca v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Delavec bi moral imeti svojo zastopstvo v tem družbenem organu, in sicer pri LUZ ipd. prek delegacije v krajevni skupnosti ali občinski skupščini.

FOTO T. PINTER

jave, ki ovirajo razvoj samoupravne demokracije. Na vse to smo sicer ponosni, vendar bo lahko naš ponos še večji, če bomo kot občinska skupnost delovnih ljudi in občanov več prispevali k skladnejšemu razvoju mesta in uveljavljanju njegovih in naših interesov kot občanov, ki živimo v Ljubljani.

Po kritični oceni volilnih opravil je spregovoril

O ljudski obrambi in družbeni samozaščiti

Družbenopolitične organizacije in skupščina občine ter zlasti Zveza komunistov so s svojo aktivnostjo prispevale k izrednemu napredku na področju podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozaščite v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Pri večini delovnih ljudi in občanov je dosežena potrebna politična zavest, da je nujno varovati in braniti pridobitve socialistične revolucije in mirni nadaljnji razvoj našega socialističnega samoupravnega sistema. Pri tako obsežni nalogi pa ugotavljamo, da še ne moremo biti v celoti zadovoljni z organiziranostjo in opredelitvami konkretnih nalog, ki naj bi jih izvrševali delavci v organizacijah združenega dela ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih, naseljih, ulicah in večjih stanovanjskih blokih. Kljub temu, da so v večini organizacij združenega dela in krajevnih skupnostih izdelali in obravnavali politične varnostne ocene, nismo z njimi v celoti zadovoljni, ker so še vse preveč posplošene. Ugotovljenemu stanju še ne sledijo dovolj konkretne akcije ali ukrepi za odpravo negativnih pojavov. Tudi v družbenopolitičnih organizacijah se pri programiranju dela ne upoštevajo dovolj ugotovitve iz politično varnostne ocene razmer, kar povzroča, da njihovo delo ni vedno naravnano v odpravljanje ugotovljenih pomanjkljivosti.

V mnogih naseljih ne obvladujemo dovolj političnovarnostnih razmer tudi zaradi slabosti v predpisih ob prijavah in odjavah prebivališča, kar ima lahko v dani situaciji negativne posledice.

Dokazujemo. Nikdar nismo protestirali proti za vse mesto pomembnim rezervatom. Vemo, da so na območju občine najpomembnejši viri pitne vode, rezervati za čistilne naprave, vemo, da velike površine ob-